

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R**JURISPRUDENȚĂ:**

Curtea de Casație, s. I: *Tudor Petcu ș. a. cu D. D. Pătrău ș. a.*;

Curtea de apel București, s. II: *Max I. Sapira cu Administrația Azilului Slătineanu*;

Tribunalul Ilfov, s. III: *George Petrescu și C. Georgescu, dați judecăței ca depozitari pentru sustracțiuni*;

Tribunalul Dorohoi: *Dacă în materie de contravențiuni se aplică art. 62 din Codul penal? cu o Notă de d-l S. Scriban.*

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 16 Decembrie 1908

Președinția d-lui CH. PHEREKYDE, prim-președinte

Tudor Petcu ș. a. cu Dumitru D. Pătrău ș. a.

Perimare. — Dacă în materie de perimare este admisă suspendarea sau prelungirea termenului de perimare. — Moartea uneia din părțile împicinate. — Dacă termenile pentru deliberare și facerea inventariului întrerup curgerea termenului de perimare. — (Art. 257 din Procedura civilă și art. 706 din Codul civil).

Prin art. 257 din Procedura civilă, legiuitorul nostru nu a admis în materie de perimare nici suspendarea, nici prelungirea termenului de perimare, astfel că, în caz de moarte a uneia din părțile împicinate, termenile desfipte de art. 706 din Codul civil, pentru deliberare și facerea inventariului, nu pot să întrerupă curgerea termenului de perimare.

Deciziunea 494/908. — Casată, după recursul făcut de Tudor Petcu, Nenciu Petcu ș. a., sentința Tribunalului Ilfov, s. IV-a, No. 478 bis/906, dată în proces cu Dumitru D. Pătrău și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Rădoi, în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Colceag, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 257 din Codul de Procedură civilă, întru cât chiar dacă s'ar lua ca punct de plecare al termenului ziua de 19 Aprilie 1904, cum a hotărît tribunalul prin sentința

supusă recursului, totuș până la ziua de 27 Aprilie 1906 (Dos. fila 28), data cererii mele de perimare a apelului lui Dumitru Pătrău, contra cărții de judecată a judelei ocol. Sabaru cu No. 534/902 erau trecuți deja doi ani și prin urmare cererea mea de perimare trebuia admisă

Având în vedere că prin sentința supusă recursului Tribunalul a respins cererea de perimare făcută de recurenții de azi prin petiția înregistrată la No. 8099/906, pentru motivul că dela 19 Aprilie 1904, de când trebuie să se socotească termenul de perimare și până la data cererii de perimare, nu au trecut doi ani;

Considerând că tribunalul, pentru a lua ca punct de plecare a termenului de perimare data de 19 Aprilie 1904, a socotit și cele 3 luni și 40 zile, acordate moștenitorilor pentru deliberare și facerea inventariului, din ziua de 9 Decembrie 1903, data morții apelantului D. Pătrău;

Considerând că prin art. 257 din Procedura civilă, legiuitorul nostru nu a admis în materie de perimare nici suspendarea, nici prelungirea termenului de perimare, astfel că, în caz de moarte a uneia din părțile împicinate, termenile desfipte de art. 706 din Codul civil, pentru deliberare și facerea inventariului, nu pot să întrerupă curgerea termenului de perimare;

Că, prin urmare, în speșă, data de când trebuia să se socotească termenul de perimare este ziua de 27 Ianuarie 1904, când tribunalul, prin jurnalul No. 749, a suspendat judecarea procesului;

Că, întru cât dela acea dată și până la 27 Aprilie 1906, când s'a cerut perimarea prin petiția înregistrată la No. 8099, au trecut mai mult de doi ani, tribunalul a violat art. 257 din Procedura civilă când a respins cererea de perimare;

Că chiar dela data de 19 Aprilie 1904, pe care tribunalul o ia în mod greșit ca punct de plecare a termenului de perimare, încă au trecut doi ani până la 27 Aprilie 1906, când tribunalul constată că s'a cerut perimarea;

Că deci, motivul de casare este fundat;
Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA II

Audiența dela 18 Octombrie 1908

Președinția d-lui I. E. DOBRESCU, președinte

Max. I. Schapira cu Administrația Azilului Slătineanu.

Persoane morale. — Fundațiuni. — Crearea și existența lor. — Dreptul administratorilor numai asupra actelor de pură administrație. — Dreptul de control al Statului asupra actelor de dispoziție.

Incapacitatea administratorilor de a înstrăina averea mobilă de bună voie, chiar când ea ar fi fost urmărită de un creditor. — Dacă justiția poate aprecia sau rezolva utilitatea unui act de dispoziție.

1. Persoanele morale în general, și fundațiunile în deosebi, neavând o existență reală și fiind numai niște ficțiuni, ele nu pot exista ca atare în afară de intervențiunea puterii publice, care, într'un interes general, să le recunoască o personalitate juridică.

Astfel, este generalmente admis că fundațiunile, cari au caracterul unor asemenea stabilimente de utilitate publică, intră în categoria persoanelor privite în genere ca incapabile, având în principiu aceeaș capacitate ca persoanele fizice; și de aceea ele se administrează sub controlul și sub privegherea administrațiunii, de sigur fără amestecul acesteea în afacerile interioare ale fundațiunii, dar mărginându-se capacitatea administratorilor numai la acte de pură administrație, ei neavând dreptul de a înstrăina averea instituțiunii, după cum nu au nici capacitatea de a accepta în numele ei vreo donațiune în lipsa unei autorizațiuni emenate din partea puterii publice.

2. Posibilitatea unei urmăriri silite, cu paza formelor necesare, în averea unei fundațiuni nu implică capacitatea administratorilor de a înstrăina acea avere de bună voie și fără autorizațiunea autorității superioare administrative.

3. Chestiunea utilității unui act de dispoziție, făcut în numele unui stabiliment de utilitate publică, urmează a se aprecia și rezolva de autoritatea administrativă sub controlul căreia funcționează acel stabiliment, iar nu de justiție care completează numai în anumite cazuri capacitatea persoanelor fizice.

S'a ascultat: d-nii avocați S. Rosenthal și Al. Radovici, în desvoltarea motivelor de apel; d-nii avocați C. G. Dissescu și Take Ionescu, în combateri.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Max Schapira, contra sentinței cu No. 341 din 7 Iunie 1908, a Tribunalului Ilfov, secțiunea I;

Având în vedere că din desbateri, și actele prezentate în cauză, rezultă că Azilul Maria și Zoe Slătineanu, persoană morală, recunoscută prin legea publicată în *Monitorul Oficial* cu No. 2481 din 1906, în calitate de legatar universal al defunctei Zoe Slătineanu, având a plăti mai multe legate și datorii ale acesteea, pentru lichidarea lor administratorii azilului au dispus vânzarea prin licitație în biurourile administrațiunii azilului a moșiei Morătești-Scârnavi; că la licitația ținută la 27 Aprilie a. c., dintre concurenți Max Schapira oferind prețul cel mai mare de 1.212.000 lei moșia s'a adjudecat și confirmat apoi asupra sa; că, în urmă însă, la 29 Aprilie, Schapira obținând dela consiliul de administrație actele proprietății pentru studiere, și cu acea ocaziune văzând că administratorii nu posedă autorizațiunea Ministerului de interne spre a putea vinde legalmente moșia, pe de o parte consemnează imediat la dispoziția administratorilor azilului, suma la care era obligat, conform condițiunilor vânzării, iar pe de altă parte adresează acestora câte o somațiune, prin care le cerea să producă decretul de autorizare în cel mai scurt timp, pentru a face apoi actul de vânzare; că, în acelaș timp, adică tot la 3 Maiu, administratorii

azilului invită, la rândul lor, printr'o somațiune, pe Schapira ca să depună prețul și să se prezinte pentru redactarea actului în chestiune; că părțile neînțelegându-se au introdus ambele reclamațiuni înaintea Tribunalului Ilfov; că prin acțiunea sa Schapira a cerut înaintea primei instanțe ca să fie obligat Azilul Maria și Zoe Slătineanu, reprezentat prin administratorii săi, d-nii Ciru Oeconomu, C. G. Dissescu și N. Nicolescu, să producă autorizațiunea Ministerului de interne pentru a încheia actul de vânzare a moșiei Morătești, în condițiile fixate cu ocazia licitației ținute, iar în cazul când administratorii azilului nu vor voi, ori nu vor fi în măsură să prezinte acea autorizațiune, contractul de vânzare să fie reziliat din culpa lor și să fie obligați a restitui garanția de 10.000 lei, plus daune-interese; că, de altă parte, administratorii azilului, prin acțiunea ce au intentat, au cerut ca Schapira să fie obligat a încheia actul de vânzare în condițiunile determinate la licitație, cu execuția provizorie și să le plătească 25.000 lei daune-interese;

Că statuând asupra acestor pretențiuni, tribunalul, prin sentința atacată cu apel, a admis în parte acțiunea intentată de administrația azilului, a obligat pe Max Schapira ca în termen de trei zile dela pronunțarea sentinței să se prezinte la zisa administrație pentru autentificarea actului de vânzare a moșiei Morătești-Scârnavi, cu sancțiunea ca în caz de neîndeplinire a acestei obligații sentința tribunalului să țină loc de act de vânzare; că, deosebit de aceasta, tribunalul a obligat încă pe Schapira ca să plătească prețul de 1.212.000 lei, cu procente legale dela intentarea acțiunii pentru parte din preț, adică la suma de 624.000 lei, pe care Schapira era dator a o plăti în termen de două zile dela confirmarea vânzării; iar în ce privește acțiunea lui Schapira, tribunalul o respinge ca neîntemeiată;

Având în vedere că tribunalul, pentru a ajunge la această soluțiune, admite teza susținută de reprezentanții Azilului Slătineanu, stabilind, prin considerentele sentinței sale, că dreptul de priveghere al Statului asupra stabilimentelor de utilitate publică ar avea să se exercite numai în mod general, din punctul de vedere al siguranței ordinii publice, iar nu și ca un control protector, de oarece aceste stabilimente, spre deosebire de stabilimentele publice, ar reprezenta numai interesul particular al unei clase restrânse de persoane; că, în definitiv, argumentează tribunalul, în lipsa unui text de lege care să prevadă în mod formal incapacitatea administratorilor unui stabiliment de utilitate publică de a înstrăina fără autorizarea Statului averea unei astfel de instituțiuni, și întru cât în speță nici statutele azilului nu împiedică dela acest drept pe administratorii săi, dânsii au putut vinde în mod valabil moșia azilului și contractul urmează deci să fie executat;

Având în vedere că prin apelul său Max Schapira susține că atât după principiile generale de drept public, cât și după actele constitutive ale Azilului Slătineanu, administratorii acestui așezământ nu aveau capacitatea de a vinde fără autorizarea Ministerului de interne moșia adjudecată asupra sa, și întru cât administratorii declară că nu înțeleg să producă acea autorizațiune, apelantul cere reformarea sentinței tribunalului, și pe de o parte să se respingă ca neîntemeiată acțiunea introdusă de administratorii azilului, iar de altă parte, admitându-se acțiunea sa, să se declare reziliat contractul de vânzare din culpa lor și să fie obligați a-i restitui garanția depusă de 10.000 lei, plus daune-interese;

Având în vedere că din examinarea actelor organice constitutive ale Azilului Slătineanu, se vede că Maria Slătineanu, născută Nicolescu, prin testamentul său autentificat la No. 988 din 1883, lasă ficii sale, Zoe Slătineanu, toată averea sa, cu excepția mai multor legate, între cari dispune că lasă casa ce o locuiește în strada Episcopiei pentru înființarea unui institut de binefacere, care va purta numele de Institutul Maria Slă

țineanu, născută Nicolescu», și va fi destinat la întreținerea a șapte doamne nobile ortodoxe, în vârstă de 60 ani;

Că, pentru întreținerea institutului, defuncta Maria Slătineanu testează o sumă de 350.000 lei, cu obligațiunea de a fi depusă la Casa de consemnațiuni, fără a putea fi niciodată ridicată, iar administrarea azilului o încredințează ficii sale, care urma să desemneze pe succesorul său în aceasta însărcinare, excluzându-se amestecul Statului în administrația azilului, și mai ales dela mănuierea fondurilor acestui institut;

Având în vedere că acest institut a funcționat numai de fapt mai bine de 20 ani, sub conducerea defunctei Zoe Slătineanu, fiica fondatoarei, conform voinței acesteia; iar în sesiunea Parlamentului din 1905 — 1906. după propunerea mai multor senatori, s'a recunoscut acestui azil calitatea de persoană morală, în termenii și în condițiunile statutelor alăturate pe lângă acea lege, statute cari sunt concepute în spiritul dispozițiilor testamentare menționate mai sus (art. 1 din lege);

Considerând că, înainte de a examina principalele dispozițiuni din statutele azilului, privitoare la capacitatea consiliului său de administrație, importă a stabili în substanță care e condițiunea juridică a stabilimentelor de utilitate publică, după principiile dreptului public român;

Considerând că persoanele morale în general, și fundațiunile în deosebi, neavând o existență reală, și fiind numai niște ficțiuni, ele nu pot exista ca atare, în afară de intervențiunea puterii publice, care, într'un interes general să le recunoască o personalitate juridică;

Considerând că din necesitatea intervențiunii Statului, și deci a colaborării sale cu fondatorul la constituirea unei fundațiuni de binefacere, și din faptul că asemenea instituțiuni urmărind un scop de utilitate generală, sunt destinate a da în perpetuu satisfacere la anumite trebuințe, înlesnind astfel sarcinile ce incumbă Statului, urmează învederat, și ca o consecință imperioasă, că Statul are dreptul de privighere și control asupra acestor așezăminte, și aceasta nu numai pentru ca ele să nu fie abătute dela scopul lor, dar încă și pentru a asigura executarea scopului la care Statul e interesat, și în vederea căruia le-a conferit personalitatea morală;

Că este incontestabil că modul de constituire și de existență a unui stabiliment de utilitate publică într'un Stat este în strânsă legătură cu modul cum o asemenea instituțiune are să funcționeze și are să fie administrată; că, de aceea, nici nu se poate concepe ca Statului, căruia aparține dreptul de a conferi personalitate morală stabilimentelor de utilitate publică, în vederea numai a unui interes obștesc, să nu i se recunoască în acelaș timp și dreptul de control și privighere în sensul arătat mai sus, și să admită că asemenea stabilimente s'ar putea conduce numai după aprecierea exclusivă a administratorilor, chiar când e vorba de acte de dispozițiune, cari eventual ar putea avea drept rezultat împiedecarea realizării scopului pentru care au fost înființate;

Că, în special, când e vorba de asemenea stabilimente, ca în speță, controlul Statului este mai mult justificat decât asupra asociațiilor, căci pe când într'o asociațiune actele contrarii scopului și interesului asociațiunii pot fi criticate chiar pe calea judecătorească de către membrii cari o compun, în fundațiuni, și unde se găsesc bunuri numai afectate unui scop de utilitate publică, Statul singur poate veghea ca interesele și existența chiar a fundațiunii să nu fie periclitare prin acte de dispozițiuni, făcute după arbitrarul administratorilor și pentru ca scopul acestor așezăminte să fie menținut și executat;

Că, în vederea acestor considerațiuni, este generalmente admis că fundațiunile cari au caracterul unor stabilimente de utilitate publică, intră în categoria per-

soanelor privite în general ca incapabile, având în principiu aceeaș capacitate ca persoanele fizice;

Că, de aceea, ele se administrează sub controlul și sub supravegherea administrațiunii, de sigur fără amestecul acesteia în afacerile interioare ale fundațiunii, dar marginându-se capacitatea administratorilor numai la acte de pură administrație, ei neavând dreptul de a înstrăina averea instituțiunii, după cum nu au nici capacitatea de a accepta în numele ei vreo donațiune în lipsa unei autorizațiuni emanate din partea puterii publice;

Considerând că Legea Casei Școalelor și Legea Casei Bisericii consacără în mod formal un asemenea drept de control și privighere a Statului asupra unor anumite așezăminte de utilitate publică, și tot astfel și Legea pentru organizarea autorităților administrative pendinte de Ministerul de interne, din 1 Noembrie 1892, cu modificările ulterioare și regulamentul acestei legi care, prin art. 20, recunoaște prefectului dreptul ca, cu autorizațiunea Ministerului, să inspecteze toate instituțiunile cari depind de Stat ori de fundațiuni autonome;

Că toate aceste dispozițiuni de lege nu sunt evident inovațiuni ale legiuitorului, ci numai o aplicațiune a principiului de drept public, pe care se întemeiază dreptul de privighere al Statului asupra tuturor instituțiilor de interes general;

Considerând că, independent de principiile generale de drept public, cari cărmuesc fundațiunile, dispozițiunile cuprinse în statutele Azilului Slătineanu, aprobate prin legea în virtutea căreia i s'a recunoscut personalitatea morală mărginesc în mod incontestabil capacitatea administratorilor numai la acte de pură administrațiune; iar în ce privește dreptul de control și privighere a Statului, dispozițiunile de statute, și în special art. 15 nu pot fi interpretate în sensul că ar sustrage azilul dela exercițiul unui asemenea drept din partea Statului, ci numai că i se interzice amestecul său în administrarea internă a acestui institut;

Considerând, într'adevăr, că cu privire la capacitatea administratorilor, după ce art. 6 din statute prevede că administratorii vor fi singuri în drept să îngrijească de interesele azilului și să se ocupe de administrarea lui, art. 9 precizează drepturile administratorilor în modul următor: «Consiliul lucrează în numele Azilului, îl reprezintă în tot ce privește interesele lui morale și materiale; administrează finanțele și determină cheltuielile; cercetează socotelile; numește și revocă personalul trebuincios pentru administrare și servicii; e însărcinat cu menținerea ordinii; judecă infracțiunile la regulele stabilite în acest scop; aplică pedepsile, și în fine se pronunță în mod suveran asupra admiterilor sau excluziunilor din azil»;

Considerând că din această dispozițiune se vede lămurit și în mod netdoios, că administratorii azilului au numai dreptul de administrațiune propriu zisă și nici de cum că ar putea face acte de dispozițiune și înstrăina averea azilului;

Că aceasta se confirmă prin art. 10, care prevede că fondurile azilului se compun din capitalul de 350.000 lei, lăsat de Maria Slătineanu, din ceea ce va lăsa Zoe Slătineanu și din «economii ce se vor putea realiza din excendente asupra cheltuielilor»; ceea ce dovedește până la evidență că fondatoarele nu s'au gândit un moment că administratorii ar putea dispune de fond, ci, ceva mai mult că nici veniturile nu vor fi absorbite în întregimea lor de cheltuieli, ci se vor realiza economii cu cari să se poată cumpăra imobile, ca astfel cu timpul, după cum spune art. 2 din statute, mijloacele azilului să devină din ce în ce mai însemnate, și azilul să poată lua deci o dezvoltare din ce în ce mai mare (art. 10, combinat cu art. 2 și 11 din statute);

Că, în fine, art. 11 din statute este hotărîtor în această privință, căci prevede că capitalul mobilier, care constituie averea azilului, va sta depus în scrisuri de ale Statului sau garantate de Stat la Casa de depuneri

și consemnațiuni și va rămâne acolo în păstrare fără ca nimeni și fără nici un pretext să-l poată ridica sau să se atingă de dânsul decât pentru cumpărare de imobile, dacă va fi trebuință;

Considerând că din cuprinsul acestei dispozițiuni se vede în mod clar că fondatoarea Zoe Slătineanu, în tocmăi ca și mama sa, prevede în statute posibilitatea ca din venituri, ori din capitalul mobilier, să se cumpere imobile, nici vorbă însă că ar îngădui administrațiunii dreptul de a vinde imobilele constituind averea institutului; că, ceva mai mult, fondatoarea interzicând formal administratorilor dreptul de a ridica sub orice pretext capitalul mobilier dela Casa de depuneri și consemnațiuni, decât numai pentru cumpărare de imobile, cu atât mai mult nu i-a putut trece prin minte ca să permită administratorilor înstrăinarea imobilelor aparținând azilului;

Considerând că cu privire la dreptul de control al Statului asupra acestui așezământ, art. 15 din statute spune, în adevăr, că ființa și administrarea azilului își vor păstra caracterul de autonomie, după cum a fost voința răposatei Maria Slătineanu, exprimată prin testamentul său, fără ca guvernul sau autoritățile publice să aibă vreun drept de amestec sub nici un cuvânt;

Considerând că această prohibițiune a amestecului Statului în administrația azilului nu trebuie luată într'un sens absolut, cum pretind astăzi intimații, căci trebuie ținut seamă de împrejurarea că dispoziția art. 15 vine în urmă și în opozițiune cu drepturile recunoscute administratorilor prin articolele anterioare din statute, așa că fondatoarea n'a putut înțelege să excludă intervențiunea Statului decât la administrarea internă a institutului, adică în ce privește actele pe care cu precizie, prin art. 9, le lăsase în competența exclusivă a administratorilor; că nu s'a putut gândi însă fondatoarea ca să interzică Statului dreptul de control asupra unui act de dispoziție pe care administratorii nici nu puteau să-l facă, control menit tocmăi a asigura executarea scopului urmărit de fondatoare;

Că tot asemenea nu se poate presupune că legiuitorul, acordând personalitatea morală acestui așezământ de utilitate publică, în condițiile statutelor sale, ar fi înțeles ca Statul să nu poată avea asupra lui dreptul de control și de privighere, care-l exercită asupra tuturor instituțiilor similare din țară, conform cu datoria și interesul chiar al Statului; că asemenea stabilimente de utilitate publică, destul de numeroase în țară la noi să se poată menține și desvolta, după cum au voit și fondatorii, iar nu să fie lăsate la discreția administratorilor, prin actele de dispoziție ce ei ar putea să facă după voia lor asupra averii afectată unui scop de binefacere;

Considerând că interpretarea art. 15 din statute în acest sens a fost dată și de către însăși doi dintre administratorii azilului, d-nii Ciru Oeconomu și C. Dissescu, printr'o petițiune adresată Ministerului de interne. În adevăr, față cu modul cum e redactat art. 15 din statute, Ministerul de interne ezitând de a da administratorilor autorizațiunea ca să accepte în numele azilului legatul testat în favoarea sa de către Zoe Slătineanu, administratorii numiți mai sus, spre a înlătura orice discuțiuni posibile asupra dreptului de control al Statului, printr'o petițiune, tinzând a obține autorizațiunea de a accepta legatul, se exprimă asupra înțelesului art. 15 din statute în modul următor: «D-na Zoe Slătineanu, inserând în statutele azilului art. 15, prin care se zice că guvernul sau autoritățile publice n'au nici un drept de amestec în administrarea lui, n'a înțeles a sustrage această instituțiune dela supravegherea ce orice Stat are asupra așezămintelor de interes public, ci a voit să zică că Statul nu se poate amesteca în administrarea lui internă, precum: facerea bugetului, determinarea cheltuielilor, numirea și revocarea personalului trebuincios, admiterea sau excluderea din azil, etc., nici a schimba destinațiunea și autonomia lui,

alipindu-le de altă administrațiune existentă, precum ar fi Casa Școalelor, a Bisericilor, etc., sau confundându-i averea cu fondurile publice ale Statului, județului sau comunei;

«De aceea, subsemnații, față cu dorința ce Ministrul ne-a exprimat verbal în acest sens, vă rugăm ca, dându-se autorizațiunea de acceptare prevăzută de lege, să specificați într'ansa această declarațiune a noastră, și pe lângă dânsa îndatorirea noastră ce luăm de a primi averea lăsată azilului, după un inventar deja făcut de justiție, și de a trimite în toți anii Ministerului de interne darea de seamă de gestiune, prevăzută de art. 14 din statute»;

Considerând că această declarațiune conformă cu toate considerațiunile expuse mai sus, deduse din principiile generale de drept public și de statute, constituie cea mai autorizată interpretare a art. 15, căci emană dela doi din administratorii azilului, numiți de fondatoare, și dintre cari d-l Dissescu a figurat chiar printre senatorii cari au propus legea pentru acordarea personalității morale azilului, așa că au fost în măsură să cunoască intențiunile fondatoarei și ale legiuitorului, cu privire în sensul ce urmează a se atribui art. 15 din statutele fundațiunii, lămurindu-se că autonomia azilului nu poate fi înțeleasă decât în sensul că Statul nu se poate amesteca în administrațiunea sa internă, și precizându-se cu exemple în ce constă acea administrațiune;

Considerând că în urma declarațiunii expusă și a petițiunii dată de al treilea administrator, în termeni mai rezervați, cu privire la dreptul de control al Statului Ministerul de interne, prin decretul regal No 2960 din 15 Iulie 1907, autoriză azilul de a primi legatul în termenii următori: «Pe baza dreptului general de supraveghere a Statului și conform declarațiunilor făcute de însăși d-nii administratori ai așezământului, prin petițiile din 15 Maiu 1908 și 18 Iunie 1908, institutul va primi averea testată în urma unui inventar făcut în regulă prin justiție, și va trimite în fiecare an o dare de seamă completă a gestiunii sale Ministerului de interne»;

Considerând că din cele ce preced se vede că Azilul Slătineanu n'a intrat în stăpânirea legatului, în care figurează și moșia Morătești-Scârnavi, decât cu recunoașterea formală a dreptului de control și supraveghere a Statului asupra acestui așezământ;

Considerând, deci, că fiind stabilit că statutele Azilului Slătineanu nu sustrag această instituțiune de sub dreptul de control și privighere al Statului, decurgând din principiile generale de drept public; că acest drept se exercită de Stat, în sensul arătat mai sus, prin Ministerul de interne, în virtutea Legii pentru organizarea serviciilor exterioare ale acestui minister, cât și în baza decretului de autorizare, în temeiul căruia azilul stăpânește averea testată în favoarea sa de Zoe Slătineanu; și fiind încă dovedit că administrațiunea acestui azil, ca a oricărui stabiliment de utilitate publică, are o capacitate restrânsă numai la acte de administrație, fără a putea face acte de înstrăinări după simpla lor apreciere, urmează că înstrăinările impuse de necesitățile unei astfel de instituțiuni nu pot fi contractate decât cu învoirea autorității administrative superioare, Ministerul de interne, care în acest scop e chemat a completa capacitatea administratorilor; că, prin urmare, vânzarea moșiei Morătești, făcută de bună voie de administratorii Azilului Slătineanu, fără autorizarea, Ministerului de interne nu este valabilă și urmează a fi anulată;

Considerând că din împrejurarea că în speță moșia în chestiune era deja pusă în urmărire silită de către chiar unul din administratorii azilului, d-l Nicolescu, pentru încasarea unei creanțe și legat, nu se poate deduce competența administratorilor de a vinde de bună voie această moșie ca fiind mai avantajos pentru azil, căci posibilitatea unei urmăririi silită cu paza formelor

necesare, în averea unei fundațiuni nu implică capacitatea administratorilor de a înstrăina acea avere de bună voie și fără autorizațiunea autorității superioare administrative;

Considerând că nu este admisibilă nici teza susținută de intimați, cum că justiția ar avea să aprecieze dacă vânzarea făcută în speță este utilă instituției Slătineanu și în acest caz să valideze vânzarea; de oarece chestiunea utilității unui act de dispoziție, făcut în numele unui stabiliment de utilitate publică, urmează a se aprecia și rezolva de autoritatea administrativă sub controlul căreia funcționează acel stabiliment, iar nu de justiție care completează numai în anumite cazuri capacitatea persoanelor fizice;

Că, de altă parte, nu se poate subordona validitatea unui act juridic, făcut în numele unei persoane morale, constatările ulterioare ale justiției; că acel act ar fi fost folositor pentru acea instituțiune, căci, or actul este făcut cu toate formele necesare validității lui, și în acest caz, indiferent de conștințele ce el poate avea, bune ori rele, actul rămâne valabil în sine, ori nu s'au satisfăcut cerințele impuse de condițiunea juridică a celui ce contractează, și în acest caz, chiar dacă actul este folositor prin urmările lui, el, totuș, nu poate fi validat;

Considerând că deși chestiunea vânzării în discuțiune se rezolvă astfel numai din punctul de vedere juridic, fără o apreciere prealabilă a oportunității și utilității actului, fiindcă însă s'a insistat asupra foloselilor ce s'ar aduce azilului, prin această înstrăinare importă a se privi chestiunea și din acest punct de vedere;

Considerând că dintr'o notă de veniturile cheltuelile și datoriile azilului, prezentată în instanță și aflătoare la dosar, rezultă că excedentul veniturilor asupra tuturor cheltuelilor azilului este de 134.000 lei anual, iar datoriile în vederea cărora s'a vândut moșia se urcă la suma de 458.500 lei;

Considerând că, fără a mai adăuga la venit chiria ce se va putea lua asupra caselor mari din strada Alex. Lahovary și dobânda la suma de 350.000 lei testați în favoarea azilului de defuncta Maria Slătineanu, și ținând seamă numai de excedentul veniturilor asupra cheltuelilor, așa cum rezultă din nota menționată, excedent care se urcă la suma de 134.000 lei anual, rezultă că azilul dispune, după satisfacerea necesităților sale, de un venit destul de important pentru ca efectuându-l la plata datoriilor în sumă de 458.000 lei, aceste datorii să poată fi achitate într'un interval de timp destul de scurt; că, față cu averea imobiliară și cu venitul de care dispune azilul, se poate vedea că e ușor ca administrația lui să contracteze, cu autorizațiunea Ministerului de interne, un împrumut ipotecar fie la Societatea Creditului rural, fie la o altă instituțiune de bancă, pentru achitarea datoriilor azilului, împrumut care s'ar putea amortiza numai în câțiva ani de zile, dată fiind importanța excedentului veniturilor, ridicat la suma de lei 134.000, și astfel să se evite vânzarea moșiei în discuțiune, menită a dobândi în cursul timpului o valoare și un venit din ce în ce mai mare, ceea ce ar contribui la dezvoltarea instituțiunii, conform dorinței fondatoarei;

Că, dar, în aceste condițiuni e posibil ca cu excedentul din venituri să se achite datoriile; în orice caz aceasta s'ar putea face mai cu folos, întrebându-se în acest scop, cu autorizațiunea necesară, capitalul mobilier de 350.000 lei, lăsat azilului de Maria Slătineanu, precum și sumele ce au trebuit să rezulte din vânzarea averii mobiliare a defunctei Zoe Slătineanu, urmează că chiar din punctul de vedere al interesului azilului vânzarea moșiei nu este indicată;

Considerând că, astfel fiind, vânzarea moșiei Morătești fiind făcută de administratori, fără să aibă capacitatea de a face un asemenea contract, și fără ca contractul să fie folositor intereselor azilului, urmează că acțiunea introdusă de apelantul Schapira este întemeiată; că nu

este însă locul a se pronunța, cum pretinde el, rezilierea contractului, căci această acțiune presupune un act juridic perfect, dar ale cărui clauze ori condițiuni n'au fost îndeplinite de una din părți, ci urmează a se pronunța nulitatea contractului ca fiind făcut de niște persoane cari n'aveau capacitatea necesară spre a putea să vândă și a restitui garanția;

Considerând că, în ce privește daunele, este locul de a se acorda numai procentele legale la suma depusă ca garanție mai ales că alte daune nici n'au fost dovedite;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată asupra cărora apreciind, le fixează la suma de lei 150;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier G. Buzdugan, admite apelul, etc.

(ss) I. G. Dobrescu, V. Pretorian, V. Antinescu, G. Buzdugan, D. A. Mavrodin.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA III

Audiența dela 19 Ianuarie 1909

Președenția d-lui PETRE HAGIOPOL, președinte

Gheorghe Petrescu și Constantin Georgescu ca depozitari dați judecăței pentru sustracțiuni

Sentiința No. 139

Sustracțiuni — Pedepsele edictate de lege pentru grefierii sau depozitarii publice cari n'au avut cuviincioasa îngrijire — Culpabilul de aceste sustrageri. — Pedepsa edictată de lege pentru dânsul. — Elementele delictului de susiracțiune. — Circumstanțe ușurătoare — Dacă judecătorii de instrucție au dreptul, fără o specială autorizație, de a face constatări și aprecieri de anume dezordine în lucrările grefei tribunalului. — (Art. 203 și 204 și 6° din Codul penal)

1 Conform art 203 și 204 din Codul penal, la întâmplare de sustracțiune și desființare de înscrisuri acte și lucruri puse în arhivă ori în alte depozite publice sau date în păstrarea unui funcționar public pedepsele vor fi pentru grefieri sau alți depozitarii publice cari n'au avut cuviincioasa îngrijire, închisoare dela o lună până la un an și o amendă dela 300 la 1000 lei; iar culpabilul de aceste sustracțiuni sau desființări de hârtii ori de lucrurile menționate mai sus, se va pedepsi cu doi ani de închisoare, și dacă culpabilul va fi însăș depozitarul, pedeapsa va fi maximul închisorii

2 Elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 203 și 204 din Codul penal sunt între altele: un fapt material de sustragere, obiectul sau valoarea sustrasă să fi fost depusă într'un depozit public ori încredințată unui depozitar public în această calitate și culpa sau dolul agentului

3 Legiuitorul pentru a garanta mai mult conservarea obiectelor plasate într'un depozit public a derogat de la dreptul comun prevăzând încă dispozițiunile art. 203 și 204 din Codul penal care pedepsește simpla neglijență intru cât consideră că fapte de asemenea natură comise ar fi o violare a garanției sociale un atentat contra credinței publice și o atingere a prestigiului autorității care a făcut depozitul. — Dar dacă legiuitorul a suprîmat acest caracter, particular acestor fapte este că prin regulamentul grefelor exige ca personalul tribunalului să fie numit după recomandarea președintelui tribunalului care în totdeauna este presupus că consultă pe grefier șeful cancelariei asupra persoanelor ce trebuiesc a fi numite, și de faptul cărora urmează să fie făcut responsabil; În cazul însă când de fapt numirea personalului se face fără a se consulta președintele și grefierul, rigoarea legii trebuie să înceteze și prin urmare, circumstanțele atenuante au a fi aplicate.

4. După Legea de organizare judecătorească, judecătorul de instrucție nu e autorizat a face constatări și aprecieri că în unele din grefele tribunalelor există o stare de dezordine, când o asemenea însărcinare nu i s'a dat din partea celor în drept.

Tribunalul,

Asupra acțiunii publice deschisă de d-l Prim-Procuror al Tribunalului Ilfov, prin rechizitorul definitiv cu No. 129260/908, contra lui Gheorghe Petrescu, român, major, fost funcționar, cu domiciliul în str. Gh. Constantinescu No. 5 din București, pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 203 și 204 Cod penal și în contra lui Constantin Georgescu, român, major, fost greșier al Tribunalului Ilfov, secția II-a, cu domiciliul în strada Gramont No. 10 din București, pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 203 din Codul penal;

Având în vedere că din actele de instrucțiune, cum și din desbaterile orale urmate în instanță, se constată: că Gheorghe Petrescu, în calitate de arhivar al Tribunalului Ilfov, secția II, profitând de lipsa de control a greșierului C. Georgescu, a sustras și însușit, în intervalul dela 1901 până la 1908, în diferite rânduri, bani și alte valori ce se trimiteau fie de Parchet, fie de judecătorii de ocoale ca corpuri de delict; astfel a primit: cu adresele cu No. 22624, 24056, 29331, 34628 și 37356/905 2 portofeluri, un ceas de nichel cu lanț de metal, un revolver, o pereche cercei cu pietre roșii și 16 lei și 75 bani; cu adresele cu No. 29152, 32452, 34628 35821, 37356/905 etc., diferite obiecte, între cari 2 ceasornice de nichel, un inel de aur cu un rubin și 26 franci, 45 bani, etc.; iar că Constantin Georgescu, în calitate de greșier al Tribunalului Ilfov, secția II și depozitar, conform regulamentelor greșierilor, al tuturor dosarelor, valorilor, oricare ar fi natura lor, rămise în greșia acestui tribunal, datorită neglijenței sale și lipsei de supraveghere, s'au sustras din greșia acestui tribunal de către Gheorghe Petrescu și alții citatele valori și corpuri de delict;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 23 și 204 din Codul penal, la întâmplare de sustracțiune și desființare de înscrisuri, acte și lucruri puse în arhivă, ori în alte depozite publice sau date în păstrarea unui funcționar public, pedepsele vor fi pentru greșierii sau alți depozitari publici, cari nu au avut cuviincioasă îngrijire, închisoarea dela o lună până la un an și o amendă dela 300 până la 1000 lei, iar cel ce va fi culpabil de aceste sustracțiuni sau desființări de hârtii, ori de lucrurile menționate mai sus se va pedepsi cu doi ani de închisoare; și dacă culpabilul va fi însuș depozitarul, pedeapsa va fi maximum închisorii;

Având în vedere că elementele constitutive acestui delict sunt, între altele: 1) un fapt material de sustragere; 2) că obiectul sau valoarea sustrasă să fi fost depusă într'un depozit public, ori încredințată unui depozitar public în această calitate. și 3) culpa sau dolul agentului. «Vezi Code penal annoté par E. Garçon, tom. I, pag. 599, litera A No. 2»;

Având în vedere că dacă acestea sunt elementele constitutive ale acestui delict, rămâne a examina în fapt dacă aceste condițiuni sunt întrunite în actele comise de numiții inculpați.

In ce privește pe inculpatul Gheorghe Petrescu:

Având în vedere că din actele de instrucțiune, din depozițiile martorilor și din chiar mărturisirea sa la instrucțiune, reiterată în parte și în instanță, se constată cu suficiență că inculpatul Gheorghe Petrescu, în calitate de arhivar al Tribunalului Ilfov, secția II, profitând de lipsa de supraveghere a greșierului Constantin Georgescu, a sustras și însușit în intervalul dela 1901 până la 1908, în diferite rânduri, bani și alte valori ce se trimiteau fie de Parchet, fie de judecătorii de ocol, ca corpuri de delict, tribunalului;

Având în vedere că acest fapt al inculpatului Gheorghe Petrescu constituie delictul prevăzut de dispozițiunile art. 204 din Codul penal și prin comiterea lui s'a făcut posibil de penalitatea prevăzută într'insul;

Având în vedere că inculpatul Gheorghe Petrescu, prin d-l avocat Radu Rosetti, nu obiectează nimic în

priveința culpabilității sale, ci se mărginește numai de a cere indulgența tribunalului;

Având în vedere că inculpatul Gheorghe Petrescu este un vechiu funcționar, are antecedente bune și este pentru prima oară supus judecății, tribunalul apreciază că este loc a-i acorda circumstanțe ușurătoare;

Că, dar, așa fiind întru cât inculpatul Gheorghe Petrescu se constată că a comis acest fapt, față de aceasta urmează a aplica dispozițiunile art. 204, combinat cu 60 din Codul penal, acestui inculpat.

In ce privește pe inculpatul Constantin Georgescu:

Având în vedere că inculpatul Constantin Georgescu, prin d-nii avocați Paul Capeleanu și I. Saita, mărturisește că în intervalul de timp cât a avut calitatea de greșier al Tribunalului Ilfov, secția II, sub dânsul s'ar fi furat citatele valori și corpuri de delict din greșia tribunalului, dar susține, în primul rând, că aceasta nu este datorită lipsei sale de supraveghere, de oarece, deși în nenumărate rânduri a tras atențiunea sa d-lui Președinte al Tribunalului de pe vremuri, a acestei secțiuni, de această stare de dezordine din partea funcționarilor greșiei, nu s'a dat nici o urmare măsurilor ce a cerut, iar, în al doilea rând, că cu nimic nu se dovedește că aceste obiecte i s'au încredințat în păstrarea sa, nefiind semnătura sa de primirea lor, și întru cât, în asemenea condiție, faptul, așa cum s'a perpretat, nu întrunește elementele acestui delict, urmează să fie achitat de verice penalitate;

Având în vedere că este adevărat că, în ce privește când agentul este depozitar, baza presiunii, prevăzută în dispozițiunile art. 203, este neglijența datorită unei greșeli;

Având în vedere că dacă aceasta este adevărat în principiu, cu nimic nu s'a dovedit însă, nici la instrucțiune nici în instanță, că inculpatul Const. Georgescu ar fi supus acest caz cunoștinței d-lui Președinte actual, sau celorlalți de pe vremuri, cerând a se lua vreo măsură sau alte demersuri în această priveință;

Având în vedere că, de asemenea, și în ce privește primirea valorilor și corpurilor de delict depozitate, doctrina și jurisprudența sunt de acord a recunoaște că cerința legii exige, ca element constitutiv al acestui delict, ca obiectul sustras să fie ori încredințat depozitarului public sau să fi fost depus într'un depozit public, dar nimic mai mult. (Vezi Code penal annoté par E. Garçon, tom. I, pag. 601, No. 27);

Având în vedere că din actele de instrucțiune se constată că toate aceste valori și corpuri de delict, sustrate de inculpatul Gheorghe Petrescu, au fost înregistrate în regulă prin funcționarii greșiei acestui tribunal și prin îngrijirea lor au fost depuse în arhiva acestui tribunal;

Având în vedere că, în fine, chiar presupunând că discuțiune în principiu poate fi în această priveință, ea nu poate avea loc în speță, căci se constată că cel puțin parte din valorile furate de inculpatul Gheorghe Petrescu s'au primit de inculpatul Constantin Georgescu;

Având în vedere că într'adevăr funcționarul A. Fara primese la 5 Maiu 1905, cu adresa No. 13104, împreună cu dosarul No. 39/905 al cabinetului judecătorului de instrucțiune și suma de 70 lei, 70 bani, care după ce îl înregistrează sub No. 10267 din 6 Maiu 1905, l-a dat inculpatului C. Georgescu, care pune termen pe dosar de 13 Septemvrie 1905 și arhivarul Gh. Petrescu formează dosarul cu No. 1081/905 Este adevărat că inculpații C. Georgescu și Gh. Petrescu susțin că au primit numai dosarul, dar tăgăduesc că au primit dela d-l Fara bani, însă aceasta nu este de admis, căci este știut că atunci când un dosar sosește însoțit de valori nu se semnează de primirea lui până ce nu sunt remise și obiectele ce se prevăd în adresa de trimitere;

Că, dar, așa fiind, întru cât aceste obiecțiuni sunt nefundate și odată ce este constant că aceste fapte s'au comis, ele căzând în prevederile art. 203 din Codul penal,

urmează a se face, față de inculpatul Constantin Georgescu, aplicațiunea acestui text de lege.

In ce privește circumstanțele ușurătoare :

Având în vedere că este adevărat că legiuitorul, pentru a garanta mai mult conservarea obiectelor plasate într'un depozit public, a derogat dela dreptul comun, prevăzând încă dispozițiunile art. 203 și 204 din Codul penal, care pedepsește simp'a neglijență, întru cât consideră că fapte de asemenea natură comise ar fi o violare a garanției sociale, un atentat contra credinței publice și o atingere prestigiului autorității care a făcut depozitul. Dar dacă legiuitorul a imprimat acest caracter particular acestor fapte, este că prin regulamentul grefelor exige ca personalul tribunalului să fie numit după recomandăția Președintelui tribunalului, care în todeauna este presupus că consultă pe grefierul, șeful cancelariei, asupra persoanelor ce trebuiesc a fi numite și de faptele cărora urmează să fie făcut responsabil ;

Având în vedere că dacă și aceasta este una din considerațiunile legii, care cere cu atâta severitate pedepsirea chiar a neglijenței, este cert că, atunci când de fapt numirea personalului grefei se face fără a se fi consultat Președintele Tribunalului sau avizul grefierului, rigoarea legii trebuie să înceteze, că circumstanțele ușurătoare în mod larg sunt legitime și militează aplicarea lor în favoarea inculpatului Constantin Georgescu ;

Că, dar, așa fiind, tribunalul, apreciind, găsește că este locul a se aplica în speță și dispozițiunile art. 60 din Codul penal ;

Având în vedere că, în afară de aceasta, d-l judecător de instrucție prin ordonanța sa, mai constată o stare de dezordine în unele grefe ale acestui tribunal și atribute răspunderea d-lor șefi de tribunal de pe vremuri, cari, după d-sa, ar fi lipsit dela datoria lor de a-i supraveghea în destul ;

Având în vedere că, după legea de organizare judecătorească, nici un text de lege nu autoriză pe d-l judecător de instrucție a face asemenea constatări ori aprecieri și nici că o asemenea îndrituire nu se constată că i-ar fi venit fie prin vr'o însărcinare sau delegație din partea celor în drept ;

Având în vedere că chiar presupunând că această constatare și apreciere ar fi întemeiată, ea fiind făcută absolut fără nici o competență, tribunalul cată a o înlătura din judecata acestui proces ;

Având în vedere că textele de lege mai sus citate s'au cetit în ședință publică de către președinte și au următoarea cuprindere :

Art. 203. — «La întâmplare de sustracțiune, ascundere și desființare de înscrisuri, de lucrări sau de procedură criminală, sau de alte hârtii, registre, acte și lucrări puse în arhivă, în cancelarii, ori în alte depozite publice, sau date în păstrarea unui funcționar public, pedepsele vor fi: pentru grefieri, portărei, arhivari, registratori, sau alți depozitari, cari nu' au avut cuviincioasă îngrijire, închisoarea dela 1 lună până la 1 an și o amendă dela 300 până la 1000 lei ;

Art. 204. — «Cel ce va fi culpabil de sustracțiuni, ascunderi, sau desființări de hârtii ori lucruri menționate în articolul precedent, se va pedepsi cu 2 ani închisoare».

Pentru aceste motive, condamnă pe inculpatul Gheorghe Petrescu, etc.

(ss) P. Haglopol ; V. Dimitrescu ; G. Băicoianu

p. Grefier (s) N. Sarandi

TRIBUNALUL JUDEȚULUI DOROHOI

Audiența dela 2 Februarie 1909

Președenția d-lui D. DANGU, președinte

Sentința No. 279

Contravențiuni. — Dacă art. 62 din Codul penal se aplică în materie de contravențiuni.

Art. 62 din Codul penal nu se aplică la contravențiuni.

In ceea ce privește recursul :

Având în vedere motivele de recurs invocate de recurentă prin avocatul său ;

Având în vedere că întru cât recurenta este condamnată de judecătorul de ocol la 15 lei amendă pentru faptul de contravenție prevăzut și pedepsit de art. 393, aliniatul 1 din Codul penal, și în materie de contravenție de simplă poliție neputând fi aplicabile dispozițiunile art. 62 din Codul penal, ca atare motivele invocate sunt nefondate și tribunalul urmează a-i respinge și recursul ca nefondat.

Pentru aceste considerante ...., respinge.

(ss) D. Dancu ; I. Liciu.

NOTĂ.—După art. 57 din Codul penal nu se socotește nici *crimă* nici *delict* faptul comis în stare de smintire. Nu e discuțiune însă că acest text se aplică și la *contravențiuni*, căci nebunia e o cauză de neculpabilitate, de iresponsabilitate ¹⁾. Art. 62 din Codul penal se referă și el numai la crime și delict. De aici controversă dacă acest text se aplică contravențiunii. După acest articol *crimele și delictetele* comise de un minor, ce are vârsta dela 8 ani deplini până la 15 ani deplini, nu se vor pedepsi, dacă se va decide de judecată că *acuzatul* a lucrat fără pricepere.

Dacă ne-am ține de litera legii, ar trebui să conchidem că un minor de 15 ani, chiar dacă a lucrat fără pricepere, tot trebuie pedepsit pentru contravențiunea comisă.

În adevăr, argumentul scos din redacțiunea art. 62 pare temeinic, dacă-l comparăm cu art. 61, unde se spune că *infracțiunea* (nu crima sau delictul) comisă de un copil mai mic de opt ani nu se pedepsește. De aceea, Casația franceză, *printr'o singură decizie* din 12 Februarie 1863, a pus principiul că art. 62 nu se aplică la contravențiuni, rupând astfel cu jurisprudența ei anterioară, dar pe care a menținut-o dela 1863 încoace ²⁾.

În jurisprudența română chestiunea nu s'a prezentat până acum și de aceea am ținut să publicăm sentința Trib. Dorohoi care pune principiul că art. 62 nu se aplică la contravențiuni.

Faustin-Hélie însă crede că în materie de contravențiuni de poliție, ca și în oricare alta, tre-

¹⁾ Garraud, I. ed. II-a, No. 253, 294.

²⁾ Garraud, I, ed. II-a, p. 454, No. 4 ; Dalloz, C. P. ann., No. 35 de sub art. 66. unde se spune că lipsa de discernământ nu e o scuză în materie de contravențiuni

buie să se găsească întrunite condițiunile imputabilității penale ca să poată exista o condamnare. El însă nu admite că judecătorul sesizat de o contravențiune poate trimite pe minor într'o casă de corecțiune³⁾. Tribunalul de poliție trebuie însă să examineze și să rezolve chestiunea dacă minorul a lucrat cu pricepere, și nu-l poate condamna decât dacă găsește că a lucrat cu pricepere. Dacă însă tribunalul de poliție găsește că minorul a lucrat fără pricepere, trebuie să-i dea drumul (le relaxer) pur și simplu, fără să poată uza de facultatea de a-l trimite într'o casă de corecțiune⁴⁾.

Deci, spune Faustin Hélie, minorul care a comis o contravențiune trebuie achitat, dacă a lucrat fără pricepere și, în acest caz, nu se poate lua în contra lui nici o măsură.

În acelaș sens se pronunță și Ortolan⁵⁾, care zice că principiul că nu poate fi imputabilitate penală contra aceluia care, din cauza vârstei, nu e în stare să priceapă răul moral în actul ce i se impută, e un principiu așa de absolut, așa de esențial al dreptului penal, încât se întinde la toate delictetele. Când e vorba însă de contravenții, acest principiu nu se poate aplica, căci cazul în art. 67 (63) și 69 vorbește numai de crime și delictete, iar contravențiunile sunt tratate deosebit, într'o carte specială. Dar judecătorul, când va recunoaște că inculpatul din cauza vârstei fragede a lucrat fără pricepere, trebuie, ca în toate celelalte cazuri, să-l declare neculpabil și să-l achite în virtutea principiului esențial și absolut de drept penal amintit. El însă contestă că limita de 16 (15) ani poate avea vreo importanță, căci nici judecătorul nu poate din cauza achitării să ordone detențiunea de care vorbește art. 66 (62), nici nu e obligat, în caz de condamnare, să micșoreze pedeapsa conform art. 69, fiindcă, în afară de motivele de text, mica gravitate a contravențiunilor de simplă poliție și a pedepsei se opun la ambele din aceste rezultate.

De asemenea, Garraud⁶⁾ zice că art. 66 (62) este expresiunea, în ce privește discernământul, a unui principiu ce nici n'avea nevoie să fie scris în lege, dar recunoaște că ar putea fi în doială dacă chestia discernământului se poate pune la un tribunal de poliție. Pe de o parte art. 66 (62) și următoarele tac asupra acestui punct; de altă parte contravențiunile se pedepesc, în principiu, fără să te uiți la intențiunea agentului. Primul argument însă nu-i suficient, căci art. 66 este expresiunea, în ce privește dis-

cernământul, a unui principiu general ce nici n'avea nevoie de a fi scris în lege, fiindcă rezultă din natura chiar a lucrurilor. Al doilea motiv nu-i satisfăcător, căci altceva e lipsa de intenție, altceva lipsa de discernământ.

Deci, conchide Garraud, chestiunea discernământului e o chestiune de imputabilitate, independentă de natura⁷⁾jurisdicțiunii dinaintea căreia e dat în judecată minorul, independent de natura infracțiunii pentru care e urmărit minorul; și aceasta cu drept cuvânt, de oarece, când legea pedepsește o contravențiune, pedepsește o greșală, o neglijență, o imprudență, o ignoranță; și orice greșală, fie ea cât de mică, nu se poate concepe a fi comisă decât de o persoană care are discernământul actelor sale.

Față de toate acestea trebuie să admitem că minoritatea e o scuză atenuantă pentru minorul care a lucrat cu pricepere, dar numai în materie criminală și corecțională.

În urma acestei expunerii, credem că nu poate fi în doială că un minor, care a lucrat fără pricepere, trebuie achitat, chiar în materie de contravențiune; dar odată achitat nu poate fi încredințat părinților sau a fi pus într'o casă de corecțiune. De asemenea, minorul găsit că a lucrat cu pricepere, nu poate invoca art. 63, spre a i se scobori pedeapsa ce i se cuvine pentru contravențiunea comisă.

În legătură cu această chestiune, s'a decis că femeia măritată, de 16 ani, nu poate invoca beneficiul art. 66 (62), căci capacitatea ei pentru căsătorie exclude ideea că a lucrat fără pricepere⁷⁾.

După art. 252 din Codul penal, paricidul nu e niciodată scuzabil. S'a decis, însă, că art. 62 se aplică și în acest caz, căci scuza scoasă din vârstă e o lege generală, întemeiată pe natura lucrurilor și la care nu se poate aduce nici o excepție⁸⁾.

Dorohoi, 22 Februarie 1909.

Ștefan Scriban

⁷⁾ Dalloz ibidem. No. 19.

⁸⁾ Ibidem No. 36.

A apărut: **Volumul V, REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE** de d-l I. C. Barozzi.

Acest volum care s'a pus în vânzare cu prețul de 8 lei e întocmit în felul și ca supliment al celorlalte patru volume ce au apărut anul trecut în editura Curierului Judiciar și al căror preț total e de 60 lei, broșate.

Suplimentul acesta cuprinde toate principiile de drept, soluțiunile și interpretările de legi date de Înalta Curte de casație în cursul anului 1906.

De vânzare la Curierul Judiciar, care servește orice cărți de drept române sau streine contra valoare, mandant sau ramburs.

³⁾ Faustin-Hélie, I, ed. VI-a No. 337, p. 532, No. 4.

⁴⁾ Faustin-Hélie Prat. Cr., II 131.

⁵⁾ M. Ortolan: *Eléments de Dr. Pén.*, I, ed. III-a, No. 298.

⁶⁾ Ibidem, No. 241.